

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Štefana Sekelského na neverejnom zasadnutí v Bratislave 29. apríla 2010 v trestnej veci obvineného **Š. D. pre prečin nebezpečného vyhrážania** podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 2T 105/09, o dovolaní, ktoré podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. J. K., advokáta vo Zvolene, proti trestnému rozkazu Okresného súdu Zvolen zo dňa 30. júna 2009, sp. zn. 2T 105/09, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/, písm. d/ Tr. por. dovolanie obvineného **Š. D. sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen z 30. júna 2009, sp. zn. 2T 105/09, bol obvinený **Š. D.** uznaný za vinného zo spáchania

prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 3. apríla 2009 v presne nezistenom čase asi o 21.30 hod. v meste H., pod vplyvom alkoholu hrubo nadával a fyzicky napadol svoju manželku **Z. D.**, nar. X. tak, že ju opakovane pravou rukou udrel do zadnej časti hlavy, zhodil ju na zem, kde ju niekoľkokrát kopol nohou, pritom sa jej vyhrážal slovami „zabijem ťa, ty kurva, ty suka, ty ma ojebávaš“, následne ju za vlasy potiahol do kuchyne, chytil ju odzadu za krk, kedy sa **Z. D.** vytrhla a ušla z bytu na benzínovú pumpu v H., odkiaľ zavolała políciu, čím u nej vzbudil dôvodnú obavu o svoj život a zdravie.

Okresný súd obvinenému Š. D. podľa § 360 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 36 písm. l/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a s poukazom na § 353 ods. 2 Tr. por. uložil trest odňatia slobody v trvaní 10 (desať) mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. s/ a § 50 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. výkon trestu odňatia slobody mu podmiennečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 20 (dvadsať) mesiacov.

Proti uvedenému trestnému rozkazu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodu uvedenom v § 371 ods. 1 písm. c/, totiž že zásadným spôsobom bolo porušené právo obvineného na obhajobu.

Obvinený vo svojom dovolaní namietal porušenie práva na obhajobu, ktoré videl v tom, že nemal možnosť podať riadny opravný prostriedok (odpor) proti trestnému rozkazu Okresného súdu Zvolen zo dňa 30. júna 2009, sp. zn. 2T 105/2009, nakoľko mu tento nebol zákonom predpísaným spôsobom doručený do vlastných rúk, a teda nemohol nadobudnúť právoplatnosť. O existencii trestného rozkazu sa dozvedel až v konaní vedenom proti nemu pod sp. zn. 0Tp 1/2010, v inej trestnej veci. Súčasne namietal aj nesprávnosť protokolácie zápisnice Okresného súdu Zvolen zo dňa 5. januára 2010, sp. zn. 0Tp 1/2010, v časti týkajúcej sa doručenia napadnutého trestného rozkazu.

Obvinený v dovolaní poukazoval ďalej na to, že napadnutý trestný rozkaz prevzala jeho manželka, ktorá v uvedenej trestnej veci vystupovala ako poškodená. Tento postup bol podľa neho v rozpore s platnou právnou úpravou, nakoľko v jednom trestnom konaní nemôže tá istá fyzická osoba vystupovať ako poškodený a súčasne ako splnomocnenec obvineného pri preberaní poštových zásielok. Nedoručenie trestného rozkazu teda považoval za podstatné porušenie zásady rovnosti zbraní, a tým aj práva na obhajobu v trestnom konaní.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach § 66 ods. 1 písm. b/, ods. 2, ods. 3 Tr. por., tým aj v ustanoveniach § 2 ods. 4, ods. 7, ods. 9 Tr. por., v článku 50 ods. 2, ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v článku 40 ods. 2, ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a v článku 6 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. b/, písm. c/, písm. d/ Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a napadnutý trestný rozkaz zrušil postupom podľa § 386 ods. 2 Tr. por. a následne podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol

K podanému dovolaniu sa písomne vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Zvolen, ktorá uviedla, že trestný rozkaz síce prevzala za obvineného splnomocnená osoba, ako to vyplýva zo súdneho spisu, avšak na návratke doručenky nie je vyznačené, na základe akého splnomocnenia pošta vydala zásielku do vlastných rúk inej osobe. Túto skutočnosť si všimol aj sudca Okresného súdu Zvolen v konaní pod sp. zn. 0Tp 1/2010, a preto obvineného k uvedenej skutočnosti vypočul. Z jeho odpovede je ale jednoznačne zrejmé, že mal vedomosť o napadnutom trestnom rozkaze a s podmieneným trestom odňatia slobody súhlasil. Vzhľadom na uvedené prokurátorka okresnej prokuratúry navrhla, aby najvyšší súd dovolanie obvineného v zmysle ustanovenia § 382 písm. d/ Tr. por. odmietol.

Najvyšší súd ako súd dovolací síce primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

V dovolaní obvinený namietal, že konaním okresného súdu došlo zásadným spôsobom k porušeniu jeho práva na obhajobu, v dôsledku straty možnosti podať odpor voči trestnému rozkazu.

Právo na obhajobu každého proti komu sa vedie trestné stíhanie je v Trestnom poriadku upravené v ustanovení § 2 ods. 9 Tr. por. Vyjadruje jeden z právnych princípov, na ktorých je vybudované trestné konanie a jeho zmyslom je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ako aj prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu a správneho rozhodnutiu.

Právo na obhajobu primárne zahŕňa právo na osobnú obhajobu (§ 34 ods. 1 Tr. por.), právo nechať sa obhajovať obhajcom (§ 34 ods. 1, § 36 Tr. por.), ako aj právo na povinnú obhajobu (§ 37, § 38 Tr. por.). Jednotlivé zložky práva obhajoby v širšom zmysle sú upravené v ďalších ustanoveniach Trestného poriadku.

Najvyšší súd preskúmal rozhodnutie okresného súdu, ako aj konanie ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolací súd nemôže akceptovať námietku obvineného

o zásadnom porušení jeho práva na obhajobu, nakoľko nebol naplnený dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je zásadné porušenie práva na obhajobu. Takýmto zásadným porušením by bolo najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Tr. por., ktoré by mohlo mať konkrétny vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania smerujúcich k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (napr. rozhodnutie o obmedzení osobnej slobody) alebo meritórneho rozhodnutia. Dôležité sú teda aj konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že obvinený bol upovedomený o začatí trestného stíhania vo veci 2T 105/09, v prípravnom konaní viackrát vypovedal a tiež bol upovedomený o podaní obžaloby. Trestný rozkaz vydaný samosudcom v uvedenej trestnej veci síce pri doručovaní prevzala jeho manželka, ako osoba splnomocnená na preberanie poštových zásielok, ale sám obžalovaný v zápisnici z konania na Okresnom súde Zvolen z 5. januára 2010 uviedol, že prevzal trestný rozkaz od poštarčky vo veci 2T 105/09 a nepodal proti nemu odpor, nakoľko bol spokojný s podmieneným trestom v ňom uloženým.

Pasivita obvineného ako osoby oprávnenej podať odpor, nemôže zakladať dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd. Má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Najvyšší súd na tomto základe, bez meritórneho preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí dospel k záveru, že je zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených obvineným, pričom navyiac v preskúvanom prípade nie sú splnené ani podmienky dovolania v zmysle § 372 prvá veta Trestného poriadku (nebolo využité právo podať riadny opravný prostriedok), a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/, písm. d/ Tr. por. odmietol.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. apríla 2010

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Štefan Sekelský

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová